

**«TASDIQLANGAN»
Mas'uliyati cheklangan jamiyati shaklidagi
«Uz-Kor Gas Chemical» qo'shma korxonasining
Kuzatuv Kengashi tomonidan**

**MAS'ULIYATI CHEKLANGAN JAMIYATI SHAKLIDAGI
“UZ-KOR GAS CHEMICAL” QO'SHMA KORXONASINING
KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH SIYOSATI**

KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH SIYOSATI

I. UMUMIY SHARTLAR

1.1. “Uz-Kor Gas Chemical” MChJ Korxonasida korrupsiyaga qarshi kurashish Siyosati (keyingi o‘rinlarda Siyosat deb yuritiladi) O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq, korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi xalqaro standartlarga muvofiq ishlab chiqilgan, shuningdek, Uz-Kor Gas Chemical MChJ QK Kor Gas Chemical» (keyingi o‘rinlarda Korxonada deb yuritiladi) ichki me‘yoriy hujjatlariga muvofiq.

1.2. Ushbu Siyosat Korrupsiyaga qarshi kurashish va korrupsiya xavfini kamaytirish bo'yicha Korxonada faoliyatining asosiy maqsadlari, vazifalari, tamoyillari, talablari va yo'nalishlarini belgilaydigan, shuningdek, Korxonada korrupsiyaning noqonuniy ko'rinishlarining oldini olish, aniqlash va ularga chek qo'yish bo'yicha asosiy ichki normativ hujjatdir, Korxonada va uning xodimlari, muassislari, boshqaruv organlari va Korxonada nomidan va manfaatlarini ko'zlab ish yuritish huquqiga ega bo'lgan boshqa shaxslar tomonidan korrupsiyaga qarshi qonun hujjatlarida, ushbu Siyosatda va Korxonaning boshqa mahalliy hujjatlarida belgilangan talablarga rioya etishi.

1.3. Ushbu Siyosat quyidagi asosiy atamalar va tushunchalarni o'z ichiga oladi:

korrupsiya - o'z mansab yoki mansab mavqeidan shaxsiy maqsadlarda noqonuniy foydalanish yoki boshqa shaxslar manfaatlarini ko'zlab moddiy yoki nomoddiy ne'matlar olish, shuningdek bunday naflarni qonunga xilof ravishda taqdim etish;

korrupsiya xavfi - Korxonada nomidan yoki uning manfaatlarini ko'zlab xodimning va (yoki) boshqa shaxslarning shaxsiy manfaatlarini yoki boshqa shaxslar, xodimlar yoki uchinchi shaxslar manfaatlarini ko'zlab, o'z mansabidan yoki mansab mavqeidan moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida korrupsiya xatti-harakatlari sodir etish imkoniyati;

korrupsiyaga oid huquqbuzarlik - korrupsiya belgilariga ega bo'lgan, va uni sodir etganlik uchun qonunda javobgarlik nazarda tutilgan qilmish;

korrupsiyaga qarshi monitoring – mazkur Siyosatni amalga oshirish maqsadida, ma'lumotlarni to'plash, kuzatish, tahlil qilish, baholash va korrupsiya omillarini prognozlash asosida korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida Korxonada amalga oshiriladigan tadbirlar majmui;

korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi - Korxonada, uning boshqaruv organlari, xodimlarning berilgan vakolatlar doirasidagi quyidagilarga yo'naltirilgan faoliyati:

- korrupsiyaning oldini olish, shu jumladan korrupsiyaga olib keladigan sabablarni aniqlash va keyinchalik bartaraf etish (korrupsiya profilaktikasi);

- korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarga turtki beruvchi sabablar va shart-sharoitlarni aniqlash, oldini olish, ularga chek qo'yish, fosh etish yoki bartaraf etish, shuningdek ularni tekshiruv qilish (korrupsiyaga qarshi kurashish);

manfaatlar to'qnashuvi - Korxonaning huquqlari yoki qonuniy manfaatlariga ta'sir qiladigan, xizmat vazifalarini to'g'ri bajarishga ta'sir qiladigan yoki ta'sir qilishi mumkin bo'lgan, hamda xodimning shaxsiy manfaatlari bilan Korxonaning huquqlari va qonuniy manfaatlari o'rtasida ziddiyat yuzaga kelgan yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan Korxonada xodimining shaxsiy (to'g'ridan-to'g'ri yoki bilvosita) manfaatlari;

shaxsiy manfaatdorlik - Korxonada xodimi yoki boshqa tashkilot yoki u bilan bog'liq bo'lgan shaxslar o'zining bevosita yoki bilvosita qaror qabul qilishi yoki ushbu jarayonda boshqa ishtiroki natijasida olishi mumkin bo'lgan har qanday foyda yoki ustunlik;

boshqa shaxslar (tomonlar) - Korxonaning xodimlari bo'lmagan, Korxonada xizmatlar va tovarlarni ko'rsatadigan yoki Korxonada nomidan yoki uning manfaatlarini ko'zlab ish yurituvchi, Korxonada faoliyatiga sezilarli ta'sir ko'rsatishga qodir bo'lgan yuridik va (yoki) jismoniy shaxslar, yakka tartibdagi tadbirkorlar;

yordam uchun haq - qonunda belgilangan tartiblar yoki harakatlarning standart tartibini amalga oshirishni ta'minlash yoki tezlashtirish maqsadida pul mablag'lari, mulk, mulkiy huquqlar, xizmatlar va boshqa moddiy yoki nomoddiy ne'matlarni norasmiy va qonunga xilof ravishda taqdim etish;

tadbirkorlik faoliyatida mehmondo'stlik belgilari - Korxonada xodimlarining manfaatlarini ko'zlab, Korxonada xodimlarining sodiqligini oshirishga qaratilgan uchinchi shaxslarni yaratish va (yoki) qo'llab-quvvatlash bilan bog'liq xarajatlar, shu jumladan uchinchi shaxslar uchun ovqatlanish, biznes tushliklarini tashkil etish, transport xarajatlari, turar joy, ko'ngilochar tadbirlar, shu jumladan sayohat dasturi uchun xarajatlar va boshqalar;

kontragent - Korxonada bilan shartnoma munosabatlariga kirgan har qanday yuridik yoki jismoniy shaxs (mehnat munosabatlaridan tashqari);

tanishlik (do'stlikka asoslangan ustun qo'yish) - do'stlar yoki ishonchli shaxslarga noqonuniy imtiyozlar berish uchun vakolat va/yoki obro'dan foydalanish;

mahalliychilik - bu faqat mahalliy manfaatlar uchun harakat qilishdir. Bunda shaxsning nasl-nasabi (aslzoda yoki mashhur sulola vakili bo'lganligi va uning jamoatchilik tomonidan e'tirof etilishi) hamda yaqin qarindoshlari tomonidan egallab turgan lavozimiga ko'ra, egallab turgan lavozimiga qo'yiladigan malaka talablariga javob berishidan qat'i nazar, ishga qabul qilinishi va rotatsiyasi;

qarindosh-urug'chilik (tanish, qarindoshlik; qarindoshlikka asoslangan ustunlik berish) - o'zlarining yaqin qarindoshlari yoki do'stlariga qonunga xilof ravishda foyda keltirish maqsadida hokimiyat va (yoki) ta'sir ko'rsatish, shuningdek, yaqin qarindoshlari va (yoki) do'stlarini asossiz ravishda haq to'lash, ularni ishga yollash va tayinlash yaqin qarindoshlar va do'stlar, Korxonada manfaatlariga zarar etkazish;

rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun pora berish - tegishli qonun hujjatlarida nazarda tutilmagan standart protseduralarni amalga oshirishni ta'minlash yoki tezlashtirish uchun, belgilangan tartib yoki harakatlar, xizmatlar va boshqa moddiy va nomoddiy manfaatlarini amalga oshirish bilan bog'liq noqonuniy taqdim etilgan mablag'lar, mulk, mulkiy huquqlar;

ajdodlarning qarindoshchilik aloqalari - Korxonada xodimining bir sulolaga mansubligi asosida uchinchi shaxslarga nisbatan sub'ektiv, imtiyozli va noxolis munosabat ko'rinishidagi shaxsiy manfaati;

favoritizm (ustun qo'yish) - murojaat qilish hamda ko'rib chiqish ustuvorligi holatlarida tartib-qoidalarga rioya qilmagan hamda ish va navbatchilik jadvallarini taqdim etmagan holda Korxonada xodimi tomonidan bir shaxs yoki bir guruh shaxslar manfaatlarini boshqa shaxs yoki shaxslar guruhi manfaatlaridan ustun qo'yishi, shu jumladan Korxonada kadrlarni tanlash va joylashtirish, lavozimda ko'tarilish, mukofotlar hisoblash va davlat mukofotlariga tavsiya etish, , dam olish yoki dam olish maskanlariga va xorijga chiqish;

xayriya (xayriya faoliyati) - mulkni, shu jumladan pul mablag'larini boshqa yuridik va jismoniy shaxslarga ular uchun ishlarni bajarishda, xizmatlar ko'rsatishda va xayriya maqsadlarida boshqa yordam ko'rsatishda tekin yoki imtiyozli o'tkazishda ifodalangan yuridik va jismoniy shaxslarning ixtiyoriy fidokorona yordami (faoliyati);

xalqaro tashkilot - tashkiliy shakli va vakolatlaridan qat'i nazar, davlatlar, hukumatlar yoki boshqa xalqaro tashkilotlar tomonidan tashkil etilgan har qanday xalqaro tashkilot, shu jumladan, masalan, mintaqaviy iqtisodiy integratsiya tashkilotlari;

yuqori raxbariyat - Boshqaruv raisi va Boshqaruv raisining birinchi o'rinbosari;

xodim - Korxonada bilan mehnat munosabatlariga kirgan jismoniy shaxs;

yaqin qarindoshlar - bir-biriga qarindoshlik aloqalarda yoki yaqin munosabatlarda bo'lgan shaxslar, ya'ni ota-onalar, aka-uka va opa-singillar, turmush o'rtoqlar, bolalar (shu jumladan asrab olinganlar), bobo-buvilar, nevaralar, shuningdek urning (xotinning) ota-onalari, qarindoshlari va aka-ukalari. va opa-singillar, shu jumladan asrab olingan.

1.4. Ushbu Siyosat Korxonaning barcha bo'linmalariga, ular egallab turgan lavozimidan qat'i nazar barcha xodimlariga, Korxonaning boshqaruv organlari nisbatan qo'llaniladi hamda talab va standartlarini belgilab, Korrupsiyaga qarshi kurash talablarini belgilovchi asosiy ichki me'yoriy hujjat hisoblanadi.

1.5. Ushbu Siyosat talablari korrupsiyaga qarshi kurashish uchun ham Korxonada ichida ham Korxonaning uchinchi shaxslar bilan munosabatlarida ham qo'llaniladi.

1.6. Ushbu Siyosat manfaatdor va affillangan shaxslarga nisbatan ham qo'llaniladi, uning talablari Korxonada boshqa kontragentlar bilan shartnomaviy, fuqarolik-huquqiy va boshqa xo'jalik munosabatlarini o'rnatishda hisobga olinishi kerak.

1.7. Korxonaning korrupsiyaga qarshi siyosati halol va axloqiy biznes yuritishdir. Korxonada Kuzatuv kengashi va Boshqaruvi poraxo'rlik yoki korrupsiyaga toqat qilmaslik tamoyillariga amal qilishi, bu tamoyillar doirasida Korxonada xodimlari barcha ishbilarmonlik aloqalarida va ishbilarmonlik munosabatlarini o'rnatishda o'zini professional, adolatli va axloqiy yo'l tutishi, shuningdek, poraxo'rlikka qarshi samarali mexanizmlarni joriy etishi va yuritishi kerak.

1.8. Korxonada Korxonada xodimlariga ushbu Siyosatda, boshqa ichki me'yoriy hujjatlarda, shu jumladan "O'z-Kor Gas Chemical" MChJ QKning Odob kodeksida belgilangan talablarga rioya qilishlari yuzasidan talablar qo'yadi, ularning korrupsiyaga qarshi madaniyat darajasini oshirishga yordam beradi. ushbu Siyosat talablari bilan tanishish.

1.9. Korxonada tomonidan ushbu Siyosat talablariga rioya etilishi monitoringi "Uz-Kor Gas Chemical" MChJ QKning Komplaens nazorati bo'limi tomonidan amalga oshiriladi.

II. KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH SIYOSATNING MAQSAD VA VAZIFALARI

2.1 Ushbu Siyosatning maqsadlari quyidagilardan iborat:

- Korxonada xodimlari va boshqaruv organlari orasida barcha shakl va ko'rinishdagi korrupsiyani rad etish to'g'risida yagona tushunchani yaratish;
- Korxonada xodimlarining noqonuniy, korrupsion xatti-harakatlarini aniqlash, oldini olish va bartaraf etish.

2.2. Korxonada korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

- Korxonada korrupsiyaga qarshi kurashish tamoyillari va qoidalarini belgilash;
- korrupsiyaga qarshi kurashish va Korxonani, shu jumladan uning xodimlarini korrupsiyaga jalb qilish xavfini kamaytirishga qaratilgan samarali mexanizmlar, tartiblar, nazorat va boshqa chora-tadbirlarni yaratish;
- korrupsiyaning barcha ko'rinishlariga nisbatan muhosasizlikni rivojlantirish, shu jumladan Korxonada xodimlari o'rtasida korrupsiyaga qarshi xulq-atvorning yagona standartini shakllantirish;
- korrupsiyaga qarshi kurash tamoyillarini Korxonada faoliyatining barcha darajalarida strategik va operativ boshqaruvga integratsiya qilish;
- Korxonada xodimlari, mijozlari, kontragentlari, ta'sisчилari, investorlari va boshqa shaxslar o'rtasida ushbu Siyosat tamoyillari haqida umumiy tushunchani shakllantirish;
- korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar va korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha ko'rilayotgan chora-tadbirlar to'g'risida Korxonada boshqaruv organlarini xabardor qilish;
- korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar uchun intizomiy jazo choralari qo'llash;
- korrupsiyaga qarshi kurashni boshqarish tizimini doimiy takomillashtirish.

III. KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISHNING ASOSIY TAMOYILLARI

3.1. Ushbu Siyosatning asosiy tamoyillari quyidagilardan iborat:

qonuniylik - Korxonada korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha chora-tadbirlar Korxonaning lokal hujjatlari va O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablariga muvofiq, shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha ilg'or xalqaro tajribaga muvofiq va qonun hujjatlariga qat'iy rioya qilgan holda korxonaning ichki hujjatlari asosida amalga oshiriladi;

korrupsiyaga toqatsizlik (qabul qilmaslik) - korxonada o'z faoliyatining barcha sohalarida korrupsiyaning barcha shakllari va ko'rinishlariga toqat qilmaydi. Korxonada xodimlariga korrupsiya xavfini tug'diradigan faoliyatda bevosita yoki bilvosita ishtirok etishlari qat'iy man etadi;

ochiqlik va shaffoflik - keng jamoatchilikni Korxonaning asosiy xodimlari, shuningdek Korxonada ko'rilayotgan va amalga oshirilayotgan korrupsiyaga qarshi kurash choralari

to'g'risida xabardor qilish (maxfiylik va sirlik to'g'risidagi qonun hujjatlari talablarini hisobga olgan holda);

profilaktika xarakteri, korrupsiyaga qarshi kurashish chora-tadbirlarining tizimlili va yaxlitligi - korrupsiyaning oldini olish, korrupsiya xatti-harakatlarini sodir etishga yordam beruvchi sabablar va shart-sharoitlarni aniqlash, korrupsiya xavfini bartaraf etish chora-tadbirlarining ustuvorligi. Korrupsiyaga qarshi kurash choralari va tartiblari belgilangan xavf darajasiga mos kelishi va korrupsiyaga qarshi kurashish tizimiga Korxonaning barcha funksiyalari va sohalarini qamrab olishi kerak;

korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar uchun javobgarlikning muqarrarligi - korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etgan Korxonada xodimlari, egallab turgan lavozimidan qat'i nazar, Korxonaning ichki hujjatlariga muvofiq belgilangan tartibda javobgar bo'ladilar;

ilmiy-texnikaviy taraqqiyot va axborot texnologiyalaridan foydalanish - Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini shakllantirishda korxonada ilm-fanning eng yangi yutuqlaridan, jumladan, integratsiyalashgan axborot-kommunikatsiya tizimlaridan keng foydalanishga intiladi;

to'g'ridan-to'g'ri murojaat qilish - agar korrupsion harakat sodir etilganligi to'g'risida ishonchli va asosli ma'lumotlar mavjud bo'lsa, Korxonada xodimi erkin va qasos olishdan qo'rqmasdan, Korxonada ichki hujjatlarga muvofiq choralar ko'rish uchun o'zining bevosita rahbari yoki Komplaens nazorati bo'limiga murojaat qilishi mumkin;

monitoring, tahlil va baholash - Korxonada korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining ishini vaqti-vaqti bilan kuzatib boradi va tahlil qiladi, shuningdek uning samaradorligi va samaradorligini baholaydi.

Komplaens nazorati tuzilmasining mustaqilligi - korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo'yicha korxonada Kuzatuv kengashi bilan tez va oson bog'lanish va muntazam hisobotlarni o'z vaqtida taqdim etish imkoniyati.

korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini doimiy ravishda takomillashtirish - korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish tizimini monitoring va nazorat qilish, korrupsiya xavfini bartaraf etish maqsadida Korxonada korrupsiyaga qarshi kurashish samaradorligini doimiy oshirishga qaratilgan chora-tadbirlar.

IV. KORRUPSIYA HARAKATLARI

4.1. Ushbu Siyosat talablarida belgilangan maqsad va vazifalarga muvofiq Korxonada xodimlari tomonidan o'z mansab va/yoki mansab mavqeidan noqonuniy foydalangan holda sodir etilgan xatti-harakatlar korrupsion harakatlar deb hisoblanadi:

– Korxonaga nisbatan va (yoki) uning nomidan yoki Korxonada manfaatlarini ko'zlab davlat va boshqa organlarga, yuridik shaxslarga, boshqaruv organlariga va yuridik shaxslarning vakillari va xokazolarga nisbatan;

- shaxsiy manfaatlar yoki Boshqa shaxslarning manfaatlarini ko'zlab;

- shaxsan yoki uchinchi shaxslar vositachiligida;

- bevosita yoki bilvosita;

– har qanday shaklda moddiy yoki nomoddiy manfaat ko'rish (qabul qilish/taqdim etish) maqsadida.

Korxonada va tarkibiy bo'linmalarda korrupsiyaning har qanday shakl va ko'rinishlariga yo'l qo'ymaslik va ularga chek qo'yish maqsadida quyidagilar belgilandi:

– xodimlarga, Korxonada boshqaruv organlari a'zolariga, Korxonada nomidan va (yoki) uning manfaatlarini ko'zlab ish yurituvchi boshqa shaxslarga bevosita yoki bilvosita, shaxsan yoki vositachilik yo'li bilan korrupsion harakatlarda ishtirok etishni qat'iy taqiqlanadi. Shu jumladan, har qanday shaklda pora taklif qilish, berish, va'da qilish, so'rash va olish, ma'muriy, byurokratik va boshqa rasmiyatchiliklarni berish yoki olish, shu jumladan pul mablag'lari, qimmatbaho buyumlar, xizmatlar yoki boshqa imtiyozlarni soddalashtirish va (yoki) oldini olishda yordam berganlik uchun;

- quyidagilarga shaxslarga nisbatan korrupsion harakatlarga, shu jumladan, mansab mavqeini suiiste'mol qilish yo'li bilan manfaatlar to'qnashuvining namoyon bo'lishiga yo'l qo'ymaslik:

- davlat organlari, uchinchi shaxslar vakillari;
- Korxonada xodimlari.

V. KORRUPSIYANI OLDINI OLIISH BO'YICHA ASOSIY CHORALAR

Korxonada va uning xodimlarining korrupsion faoliyatga jalb etilishining oldini olish

5.1. Korruptsiya xavfini samarali aniqlash, baholash va kamaytirish uchun Korxonada quyidagi asosiy yondashuvlardan foydalanadi:

– Korxonada xodimlarini ushbu Siyosat va boshqa ichki me'yoriy hujjatlar talablari bilan tanishtirish;

– o'rta va yuqori korruptsiya xavfi bilan bog'liq bo'lgan vakolatlar doirasi va shaxsiy ixtiyoridan kelib chiqqan holda funksiyalar, faoliyat turlari va biznes jarayonlari ro'yxatini, shuningdek lavozimlarni belgilash;

– moliyaviy va nomoliyaviy nazorat mexanizmlarini o'rnatish;

- Korxonada xodimlari va mansabdor shaxslariga tegishli (qonuniy ravishda belgilangan va (yoki) korxonaning ichki me'yoriy va ma'muriy hujjatlari bilan belgilangan) talablarni qo'yish;

– xodimlarni baholash va tanlash, shuningdek manfaatlar to'qnashuvini hal qilish va oldini olish tartiblari;

– baholash, tahlil qilish, sinash va Korxonada kontragentlarini tanlab olish tartibi;

- korruptsiyaga oid huquqbuzarliklar va (yoki) firibgarlik harakatlari yoki Korxonada xodimlarini korruptsiyaga oid huquqbuzarliklar va (yoki) firibgarlik harakatlariga undash maqsadida ular bilan bog'lanish holatlari to'g'risida har qanday murojaatlarni baholash va qayta ishlash;

– xadya qilish, ishbilarmon mehmondo'stlik belgilarini olish va ko'ngilochar xarajatlarni tartibini tartibga solish;

– korruptsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etgan shaxslarga nisbatan tekshiruvlar o'tkazish va tegishli choralarni qo'llash;

– ichki me'yoriy-huquqiy va tashkiliy-ma'muriy hujjatlar hamda kelishuvlarning O'zbekiston Respublikasining korruptsiyaga qarshi kurashish sohasidagi qonun hujjatlari talablariga muvofiqligini tahlil qilish.

5.2. Korxonada ushbu Siyosat talablariga rioya qilish uchun xodimlar va boshqa manfaatdor shaxslar bilan profilaktika, axborot, tushuntirish va tashviqot ishlarini olib boradi.

5.3. Xodimni baholash, mukofotlash yoki boshqa lavozimga o'tkazishda Korxonada tomonidan belgilangan korruptsiyaga qarshi talablarni hisobga olgan holda Korxonaning tarkibiy bo'linmalari rahbarlari xodimning o'z funktsional vazifalarini uzoq muddatli, benuqson va samarali bajarishi to'g'risidagi ma'lumotlarni e'tiborga oladi.

Kontragentlar bilan o'zaro munosabatlarda korruptsiyaga qarshi choralalar

5.4. Korxonada jismoniy va yuridik shaxslar bilan shartnoma munosabatlarini o'rnatgan taqdirda, Korxonada kontragentlar va boshqa shaxslardan shartnomalarda va (yoki) Korxonaning ichki hujjatlarida mustahkamlangan yoki to'g'ridan-to'g'ri O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlaridan kelib chiqadigan korruptsiyaga qarshi kurashish bo'yicha tegishli majburiyatlarni bajarishini kutadi.

5.5. Korxonada va uning xodimlarini korruptsiya faoliyatiga jalb qilish xavfining oldini olish va aniqlash uchun amaldagi qonun hujjatlariga muvofiq kontragentlarni har tomonlama tekshirish bo'yicha oqilona va qulay choralarni ko'radi.

5.6. Korxonada, Korxonada, uning xodimlari uchun biron-bir foyda olish yoki Korxonada, uning xodimlarining amaldagi qonun hujjatlarini buzuvchi xatti-harakatlarini (harakatsizligini) yashirish maqsadida korrupsion harakatlarni sodir etish maqsadida vositachilarni jalb qilmaydi.

Korxonada xodimlari bilan o'zaro munosabatlar

5.7. Kompaniya xodimlariga ma'muriy va boshqa rasmiyatchiliklarni soddalashtirish maqsadida yoki o'zi yoki uchinchi shaxslar uchun pul, qimmatbaho narsalar, boshqa mulk yoki mulkiy xususiyatdagi xizmatlar, boshqa mulkiy huquqlar shaklida shaxsiy manfaat (foyda) olish maqsadida bevosita yoki bilvosita, shaxsan yoki uchinchi shaxslar vositachiligida korrupsion harakatlarda ishtirok etish, pora berish va olish, mansab vakolatlarini suiiste'mol qilish yoki tijorat poraxo'rlik bilan shug'ullanish taqiqlanadi.

5.8. Korxonada xodimlari tomonidan mazkur Siyosat, Korporativ etik kodeksi hamda korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashishga qaratilgan boshqa ichki hujjatlar tamoyillari va talablariga rioya etilishi ularning faoliyatini baholashda hisobga olinadi.

5.9. Korxonada faoliyatida korrupsion huquqbuzarliklar to'g'risida xabar bergan xodimlarni himoya qilishni ta'minlaydi va belgilangan standartlarga muvofiq rag'batlantiradi.

5.10. Korxonaning xodimi quyidagi hollarda jazolanmaydi:

- korrupsiya fakti haqida xabar berganda;
- korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarda ishtirok etishdan voz kechganda;
- korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar bo'yicha vositachilik qilishdan bosh tortganda;
- manfaatlar to'qnashuvi haqida xabar berganda.

Manfaatlar to'qnashuvi

Korxonada xodimlari o'z lavozimi yoki xizmat vazifalarini bajarishda manfaatlar to'qnashuviga olib keladigan yoki olib kelishi mumkin bo'lgan shaxsiy manfaatdorlikka yo'l qo'ymasliklari shart.

Manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelgan taqdirda, Korxonada xodimlari qonun hujjatlarida va manfaatlar to'qnashuvi siyosatida belgilangan talablarga muvofiq choralar ko'rishlari shart.

Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni fosh etish va tekshiruv o'tkazish

5.11. Kompaniyaning xodimi, mijozi, kontragenti, boshqa shaxs Kompaniya va uning xodimlarini ushbu Siyosat talablarini buzishga jalb qilish sifatida qaralishi mumkin bo'lgan boshqa xodimlar, pudratchilar, boshqa shaxslarning harakatlari, harakatsizligi, takliflari aniqlanganda, bu haqda bevosita rahbarga, Komplaens nazorati bo'limiga va korxonada boshqaruv organlariga quyidagi vositalar orqali xabar berishi mumkin:

- mavjud aloqa kanallari orqali;
- bevosita pochta yoki kurerlik xizmati orqali.

5.12. Korxonada ushbu Siyosatda belgilangan talablar buzilganligi to'g'risida barcha olingan xabarlarni, shu jumladan anonim xabarlarni dastlabki tekshirish uchun qabul qiladi.

5.13. Korxonaga anonim tarzda yuborilgan xabarlar Korxonaning ichki lokal qoidalariga muvofiq ko'rib chiqiladi, ammo Korxonada anonim so'rovlarga javob berish majburiyatini o'z zimmasiga olmaydi.

5.14. Ariza beruvchining iltimosiga binoan Korxonada, qonun hujjatlarida nazarda tutilgan hollardan tashqari, u to'g'risidagi ma'lumotlar oshkor etilmasligini ta'minlaydi. Bunday ma'lumotlarni oshkor qilishga qonun hujjatlarida nazarda tutilgan hollarda yo'l qo'yiladi.

5.15. Xabarlardagi ma'lumotlar Komplaens nazorati bo'limi tomonidan tekshiriladi.

5.16. Tekshiruv yakunida korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etish (potensial sodir etilishi) faktlari tasdiqlangan hollarda, tegishli qarorlar qabul qilish uchun Komplaens nazorati bo'limi boshlig'i tomonidan tekshirish materiallari ilova qilingan holda xabar taqdim etiladi va va Xodimni belgilangan tartibda rag'batlantirish bo'yicha tegishli choralar ko'riladi.

5.17. Ushbu Siyosat buzilishining aniqlangan faktlari (asosli shubhalar) asosida Korxonada buning sabablarni aniqlaydi va bartaraf qiladi va (yoki) oqibatlarini bartaraf etadi.

VI. KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH TIZIMI DOIRASIDAGI KORXONA BOSHQARUV ORGANLARI, BO‘LINMALARI VA XODIMLARINING ASOSIY VAZIFALARI VA VAKOLATLARI.

6.1. Korxonaning kuzatuv kengashi:

- o‘z vakolatlari doirasida mazkur Siyosatni va korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining boshqa hujjatlarini o‘z vakolatlari doirasida tasdiqlaydi;
- korrupsiyaga qarshi kurash bo‘yicha olib borilayotgan ishlar va ushbu sohada ko‘rilayotgan chora-tadbirlar ustidan umumiy nazoratni amalga oshiradi;
- Korrupsiyaga qarshi boshqaruv tizimi to‘g‘risida Yuqori rahbariyat va Komplaens nazorati bo‘limining ma‘lumotlarini vaqti-vaqti bilan tahlil qiladi.

6.2. Yuqori rahbariyat:

- Komplaens nazorati bo‘limini tashkil etish, uni qayta tashkil etish va tugatish to‘g‘risida qaror qabul qiladi;
- o‘z vakolatlari doirasida korrupsiyaga qarshi ichki tartib-qoidalarni, tashkiliy chora-tadbirlar va tartiblarni, kompleks va tizimli chora-tadbirlar rejalarini tasdiqlaydi;
- Korxonada faoliyatining korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi qonun hujjatlari talablariga muvofiqligi uchun javobgar bo‘ladi;
- barcha darajalarda korrupsiyaning har qanday shakl va ko‘rinishlariga nisbatan murosasiz munosabatda bo‘lish tamoyillarini amalga oshiradi;
- korrupsiyaga qarshi samarali tizimni joriy etish va qo‘llaydi;
- mazkur Siyosat qoidalariga rioya etilishini, shu jumladan Korxonaning Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimidagi muammolarning samarali va tezkor hal etilishini nazorat qiladi;
- korrupsiyaga qarshi boshqaruv tizimini yaratish borasidagi masalalar va amalga oshirilayotgan tadbirlar bo‘yicha qarorlar qabul qiladi.

6.3. Komplaens nazorati bo‘limi:

- korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish maqsadida Korxonada xodimlari tomonidan mazkur Siyosat va Korxonaning boshqa ichki hujjatlarida belgilangan talablarga rioya etilishi ustidan nazoratni amalga oshiradi;
- Korxonada korrupsiyaga oid ma‘lumotlar bilan rasmiy aloqa kanallari (Korxonaning rasmiy korporativ veb-sayti va boshqa mumkin bo‘lgan aloqa kanallari) orqali fuqarolar, jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari bajarilishi ustidan nazoratni amalga oshiradi;
- mazkur Siyosat va korrupsiyaga qarshi kurash bo‘yicha boshqa lokal aktlarning buzilishi to‘g‘risidagi bildirishnomalar kelib tushganligi to‘g‘risidagi axborotni Yuqori rahbariyat e‘tiboriga yetkazilishini ta‘minlaydi;
- ichki tekshiruv uchun barcha zarur tadbirlarni tashkil qiladi;
- ichki tekshiruv bo‘yicha ma‘lumotlar bazasini tuzadi va uning saqlanishini ta‘minlaydi;
- Korxonada xodimlarining korrupsiyaga oid xatti-harakatlarini aniqlash va ularga chek qo‘yishga qaratilgan chora-tadbirlar ishlab chiqadi va amalga oshiradi;
- korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etgan xodimlarni O‘zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligiga muvofiq javobgarlikka tortishga qaratilgan chora-tadbirlarni ko‘radi;
- korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha faoliyat yurituvchi bo‘linmalar vakillarini taklif qilgan holda Korxonada seminarlar, davra suhbatlari, ma‘ruzalar va uchrashuvlar tashkil etadi;
- Korxonada yuzaga kelgan korrupsiya muammolarini tahlil qiladi, korrupsiyaga olib keladigan sabab va shart-sharoitlarni aniqlaydi;
- korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha tashkiliy-amaliy chora-tadbirlarni takomillashtirish bo‘yicha taklif va tavsiyalar tayyorlaydi va Korxonaning Yuqori rahbariyatiga yetkazadi;
- korrupsiyaga oid huquqbuzarlikning har bir aniqlangan fakti bo‘yicha ichki tekshiruvlar o‘tkazadi.
- O‘zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi qonun hujjatlari talablari bajarilishi ustidan nazoratni amalga oshiradi, tegishli ma‘lumotlarni Korxonaning tarkibiy bo‘linmalariga yuboradi;

- Korxonaning tegishli tarkibiy bo'linmalarining so'roviga ko'ra, ichki normativ hujjatlarni, shu jumladan ularni ishlab chiqish va tasdiqlash bosqichida korrupsiyaga qarshi ekspertizadan o'tkazadi;

- korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida umumiy metodologiyani ishlab chiqishda ishtirok etadi.

6.4. Xodimlarni boshqarish bo'limi:

- korrupsiyaga qarshi kurashish madaniyatining tegishli darajasini shakllantirish maqsadida Korxonada xodimlarini, shuningdek yangi ishga qabul qilingan xodimlarni ushbu Siyosat va Korxonada korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha boshqa ichki me'yoriy hujjatlar talablari bilan tanishtiradi;

- Korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi kurashish masalalari, shuningdek, Korxonada xodimlari tomonidan ushbu Nizom va Korxonaning boshqa ichki me'yoriy hujjatlariga rioya etish masalalari bo'yicha Korxonada xodimlarini o'qitishni tashkil etishda ishtirok etadi.

6.5. Korxonaning barcha xodimlari:

- O'zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi qonun hujjatlari talablariga, ushbu Siyosat va Korxonaning boshqa lokal hujjatlari talablariga qat'iy rioya qiladi;

- korporativ axloq kodeksi talablariga rioya qilgan holda o'z funktsional majburiyatlarini bajarishi va korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar va/yoki bunday huquqbuzarliklar uchun shart-sharoit yaratuvchi boshqa harakatlar sodir etmaydilar;

- Korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etishga undash maqsadida ular bilan bog'langan har qanday shaxslarning barcha holatlari haqida, shuningdek Korxonaning boshqa xodimlari tomonidan sodir etilgan huquqbuzarliklarning ma'lum faktlari to'g'risida o'z rahbarini va/yoki Komlaens nazorati bo'limi boshlig'ini xabardor qiladilar;

- korrupsiyaga qarshi kurashishda, korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni fosh etishda ishtirok etadi va Korxonada korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha belgilangan lokal hujjatlarga rioya etilishi uchun shaxsan javobgar bo'aladilar;

- manfaatlar to'qnashuviga olib keladigan va/yoki olib kelishi mumkin bo'lgan funktsional vazifalarni bajarishda shaxsiy manfaatdorlikka yo'l qo'ymaydilar;

- tijorat sirlariga amal qilinishini ta'minlaydilar va bu ma'lumotlardan mulkiy va nomulkiy manfaatlar va afzalliklar olish maqsadida foydalanmaydilar;

- norasmiy tusdagi masalalarni hal qilishda o'z mansab mavqeidan qo'l ostidagilar faoliyatiga ta'sir ko'rsatish uchun foydalanmaydilar, qo'l ostidagi xodimlarni va boshqa shaxslarni korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etishga undamaydilar (majburlamaydilar);

- mumkin bo'lgan manfaatlar to'qnashuvi, korrupsiyaga oid huquqbuzarliklar va ularning oqibatlarining sabablari va shartlarini bartaraf etish choralari ko'radilar.

VII. KORRUPSIYANI OLDINI OLISH VA UNGA QARSHI SIYOSAT TALABLARIGA AMAL QILMAGANLIK UCHUN JAVOBGARLIK

7.1. Korxonada xodimlari, egallab turgan lavozimidan qat'i nazar, ushbu Siyosat tamoyillari va talablariga hamda korrupsiyaga qarshi boshqaruv tizimining boshqa lokal hujjatlariga amal qilinishi uchun shaxsan javobgardirlar.

7.2. Bo'lim boshliqlari ular boshqaradigan bo'lim xodimlari tomonidan ushbu Siyosatga muvofiq korrupsiyani oldini olish va unga qarshi kurashish bo'yicha chora-tadbirlar ko'rish bo'yicha o'z vazifalarini bajarishi uchun javobgardirlar.

7.3. Korxonada xodimlari egallab turgan lavozimidan, ish stajidan va boshqa shartlardan qat'i nazar, O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligiga muvofiq mehnat majburiyatlarini bajarish bilan bog'liq korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarni sodir etganliklari uchun shaxsan javobgar bo'ladilar.

VIII. YAKUNIY SHARTLAR

- 8.1. Ushbu Siyosat Korxonada Kuzatuv kengashi tomonidan tasdiqlangan paytdan boshlab kuchga kiradi.
- 8.2. Mazkur Siyosatda aks ettirilmagan barcha masalalar bo'yicha Korxonada O'zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligiga va Korxonaning boshqa ichki me'yoriy hujjatlariga tayanadi.
- 8.3. Ushbu Siyosat Korxonaning barcha xodimlari e'tiboriga yetkazilishi kerak.
- 8.4. Ushbu Siyosat talablari bajarish uchun majburiydir.